

[Økonomiministeren.]

En vis portion, hvis de pågældende bliver anbragt i produktivt arbejde, afsætter sig i en større importkvota end den, der svarer til deres forbrugsudvidelse, nemlig som følge af anvendelsen af materialer, der må importeres udefra, og som følge af anvendelsen af energi, der må importeres udefra, halvfabrikata, råstoffer osv. Det varierer stærkt fra område til område, hvor stor importkvotaen er. Hvis den produktion, der bliver resultatet heraf, alene skal sælges i Danmark, sættes der hurtigt grænser for, hvor meget man kan udvide en sådan produktion.

Hvis omvendt den produktion, der bliver resultatet, 100 pct. kan afsættes til udlandet, vil man være i stand til at foretage en produktionsudvidelse, der er lige så mange gange større, som importkvotaen udgør andel af 100 pct. Hvis man derfor vil løse beskæftigelsesproblemet i Danmark, løses det derved, at man får forøget vores eksportproduktion eller den produktion til hjemmemarkedet, som erstatter import. Den kendsgerning kan man ikke komme uden om, og det bør man forstå, det bør man indse, det bør man lære. Det burde være en ABC-lærdom for enhver, der vil beskæftige sig med økonomiske spørgsmål.

Så siger man: ja vel, men det siger jo alle lande. Det siger Tyskland, det siger Frankrig, det siger England, det siger Italien, og hvis vi alle sammen siger det samme, kommer vi jo ingen vegne. Jo, det gør vi nemlig, for al erfaring viser, at den største samhandel foregår imellem industrialiserede lande og viser sig i form af en forøget arbejdsdeling, og det vil sige, at hvis alle lande indstiller sig på at føre en ekspansiv politik, fører det vel til en større samhandel imellem landene, men det fører samtidig til en større produktion, og det fører samtidig til en større beskæftigelse i alle landene. Hvor hurtigt, hvor stærkt og hvorledes afhænger i meget høj grad af, under hvilke konjunkturbetingelser indsatsen og fremstødet i øvrigt bliver gjort. Men at lulle sig til ro med at sige, at vi kan ikke føre en sådan politik og anbefale andre lande, at de gør det samme, kommer man ingen vegne med. Det er simpelt hen en forældet betragtning, som ikke holder stik i praksis.

Men dertil kommer, at når et land befinder sig i den situation, som Danmark befinder sig i, at vi har et stort betalingsbalanceunderskud, som sætter snævre grænser for vores økonomi-

ske handlefrihed – vi ved, at det naturligvis kun er muligt, når andre lande har et betalingsbalanceoverskud, for totalt skal der være balance i tingene, i hvert fald hvis man lægger transportomkostningerne til – så må Danmark foretage en ekstra anstrengelse for at bringe sin betalingsbalance i ligevægt og derefter følge den almindelige internationale udvikling.

Derfor bør vi i Danmark, indtil vi har nået denne ligevægtstilstand i vort betalingsforhold til udlandet eller måske et stykke længere, indtil vi har fået betalt godt af på vores gæld, bør Danmark regne med, at vi er nødt til at føre en økonomisk politik, der giver os en større fremgang i eksport og konkurrence med importen end de lande, som er gunstigere stillet betalingsbalancemæssigt. Og derfor er vi nødt til at føre en økonomisk politik, der i højere grad end andre lande, der har en gunstigere betalingsbalancesituation er nødt til det, søger at fremme eksporten. Og derfor er det nødvendigt her i Danmark, at man tilstræber at føre en pris- og omkostningsdæmpende økonomisk politik. Det er kun den, der kan bringe os balancen i vores udenrigshandel og give os mulighederne for i øvrigt, når dette er opnået, at følge med og tilpasse os den almindelige internationale konjunkturudvikling. Hvis man ikke forstår det, hvis man ikke virkelig indser det, så vil vi komme til fortsat at bevæge os i den retning, som vi har bevæget os i i en årrække med en stadig voksende gæld til udlandet, som skridt for skridt vil formindske vores økonomiske dispositionsfrihed og gøre det vanskeligere og vanskeligere for os at rette op på vores betalingsbalanceunderskud.

Først når man har indset den elementære lære, har man fundet ud af, hvad det er, der er forudsætningen for at løse vort beskæftigelsesproblem i Danmark. Det løses ikke fra den ene dag til den anden. Vi kan søge gennem vores økonomiske politik at lægge vores produktion til rette, således at den tager størst mulige beskæftigelsesmæssige hensyn, og mindst muligt tærer på vores betalingsbalance. Vi vil gøre det også fra regeringens side, når vi i overensstemmelse med augustforliget fremsætter vores forslag til, hvorledes den omhandlede beredskabsplan skal se ud, og i hvilket tempo den skal føres ud i livet, men det er klart, at det er ikke her, løsningen ligger. Løsningen ligger i den generelle økonomiske politik, og kun når man indretter den ud fra dette overordnede hensyn,